

L'art ambiental no ens salvarà, però ajuda

NATURA URBANA. A la part final del llibre "L'Home a la recerca de sentit" de Viktor E. Frankl hi ha una petita obra de teatre: "Sincronització a Birkenwald" on s'estableix una conversa entre els filòsofs Spinoza, Sòcrates i Kant. Entre tots, arriben a la conclusió que només hi ha una manera de despertar el desig de veritat dels humans. Ja que, segons ells, ni els savis poden fer res amb el seu discurs racional. Quan els savis diuen la veritat són presos per bojos.

La fotografia de natura com a art només és la superfície d'allò que es vol mostrar (ametllers de Viladordis).

Sòcrates proposa una solució. Diu: «La gent d'allà baix només es deixa influir per l'art» i Spinoza li respon: «L'art és origen de fantasies, contribueix als mites o a la poesia, però no pas a la veritat». Davant d'aquesta resposta Kant li replica: «La irrealitat mostrada als homes és més a la vora de la veritat que no pas les realitats humanes». Sòcrates respon: «Hauríem de mostrar als homes alguna cosa de la pròpia realitat a fi que descobrissin la pròpia». Finalment, decideixen fer un obra de teatre on ells són actors. En l'obra, el marc dels esdeveniments és el camp de concentració de Birkenwald. Parlar d'art és el recurs que els permet encetar l'obra de teatre sobre el sentit de l'existència humana.

Hi ha un tipus d'art anomenat art ecològic que estableix un compromís ètic entre la conservació i la preservació del medi ambient i l'obra: un llibre, una pintura, un documental, una pel·lícula, una escultura..., la intenció i missatge dels quals és fer-nos conscients que l'existència humana té molt a veure amb com ens relacionem amb el medi ambient local i global.

L'art ecològic és una bona manera d'explicar veritats ambientals. Qualsevol obra d'aquesta categoria aporta coneixement, és una primera aproximació a la veritat ambiental, és la seducció immediata que desperta el desig per conèixer les veritats ambientals. Quan llegeixes, escoltes, sents o toques una obra d'art pot passar que tot quedi igual. L'obra no t'ha seduït, l'obra no t'ha emocionat. Caldrà copsar d'altres obres que sí que t'emocionin i et facin veure veritats amagades. Tanmateix, l'art per si sol no va enlloc. Ja que l'art també pot expressar mentides i enganys. L'art, a vegades, és només la superfície. Per conèixer amb profunditat la realitat, també ens cal la ciència, la filosofia i la fe. Aquestes massa sovint són més necessàries que l'art per entendre certes realitats ambientals.